

RAAD-GEVER 2022-2026

Aanbevelingen aan de Raad en het College van Arnhem voor de periode 2022 – 2026

OKA maakt ondernemen aangenamer!

FOTO

Colofon op de binnenkant van de voorpagina:

Tekst: Pluspen, Frank 't Hooft

Foto's: Studio Mambeau, Martijn Baudoin

Druk: GLD print & media

Onder redactie van Toni Iñiguez Najdanovski, Anke Pollmann en Anja de Weerd

Copyright @2021 Ondernemers Kontakt Arnhem

OKA is de oudste en grootste ondernemersvereniging van Arnhem en verbindt ondernemers uit Arnhem en directe omgeving door proactieve belangenbehartiging, dynamisch netwerken en interactief kennisdelen. Er zijn ruim 20 bijeenkomsten per jaar die deels bestaan uit bedrijfsbezoeken bij leden.

Portefeuilleverdeling:

Algemene zaken: **Toni Iñiguez Najdanovski** (voorzitter)

Algemene zaken: **Anke Pollmann** (vicevoorzitter)

Financiën: **Ronald de Jonge** (penningmeester)

Algemene zaken, mobiliteit, bedrijventerreinen: **Roy Boesveld**

Onderwijs en Arbeidsmarkt: **Annick Olthof-Kicken**

Binnenstad: **Hester van den Heuvel**

Stads promotie, Evenementen en Cultuur: **Riëlle Schoeman**

Secretaris, ondersteuning bestuur, ledenonderhoud/acquisitie: **Anja de Weerd**

Ondersteuning bestuur, organisatie bijeenkomsten en administratie: **Marian Adelaar**

Inhoudsopgave

pagina

1.	Raadgever 2022-2026	3
2.	Duurzame en vitale economie	4
3.	Welzijn en welvaart inwoners	5
4.	Mobiliteit en bereikbaarheid	6/7
5.	Woningbouw en verduurzaming	8
6.	Werkgelegenheid, onderwijs en arbeidsmarkt	9
7.	Innovatie en investeringen	11
8.	Werklocaties	12
9.	Binnenstad	13

RAAD-GEVER 2022

Aanbevelingen aan de Raad en het College van Arnhem voor de periode 2022 – 2026

De Nederlandse economie staat voor flinke uitdagingen. Het coronavirus dat in maart 2020 in Nederland zijn intrede deed, hindert het bedrijfsleven nog steeds in vaak zeer ernstige mate. Bedrijfscontinuïteit en werkgelegenheid staan daardoor onder druk. Ondernemers zijn echter creatieve oplossers en deinzen niet terug voor tegenslagen. Innovativiteit, duurzaamheid en toekomstgerichtheid zijn daarbij belangrijke drijfveren.

Ondernemers kunnen het echter niet alleen. Voor een florerend ondernemersklimaat en een goede werkgelegenheid is een faciliterende en flexibele lokale overheid, die een consistente en langjarige economische visie aanhoudt, essentieel. Een duidelijke regierol van de Arnhemse gemeente, meer in het bijzonder van het College van B&W, is daarbij onontbeerlijk. Met zo'n prominente voortrekkersrol kan het College van B&W de diverse initiatieven en maatregelen hiervoor doeltreffend coördineren en in het belang van stad, burgers én ondernemers, succesvol en structureel ten uitvoer brengen.

Momenteel bereiden de Arnhemse politieke partijen hun verkiezingsprogramma's voor de periode 2022 – 2026 voor. Om hen hierbij te ondersteunen worden in deze RAAD-GEVER met het oog op de integrale ondernemersbelangen in de stad concrete aanbevelingen gedaan zodat de Arnhemse politieke partijen daar bij hun verkiezingsprogramma's rekening mee kunnen houden.

Deze RAAD-GEVER is net als de voorgaande vier edities tot stand gekomen op initiatief van Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA). OKA heeft de inhoud van deze RAAD-GEVER gedeeld met de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB), City Centrum Arnhem (CCA), de Turkse Ondernemers Vereniging (TOV), Platform Binnenstad Arnhem (PBA), de Stichting Ondernemersfonds Arnhem (SOFA), Citymarketing Arnhem, Cultureel Netwerk Arnhem (CNA), Hotel Overleg Regio Arnhem (HORA), Koninklijke Horeca Nederland (KHN), de Vereniging van Eigenaren City Centrum Arnhem (VECA), en de ondernemersverenigingen van het Modekwartier (DOCKS), VOS (Verenigde Ondernemers Spijkerkwartier), Kronenburg en Ondernemers Netwerk Schuytgraaf (ONS).

De aanbevelingen zijn overeenkomstig de Economische Agenda van Arnhem onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Duurzame en vitale economie
2. Welzijn en welvaart inwoners
3. Mobiliteit en bereikbaarheid
4. Woningbouw en verduurzaming
5. Werkgelegenheid, onderwijs en arbeidsmarkt
6. Innovatie en investeringen
7. Werklocaties
8. Binnenstad

Ad. 1 Duurzame en vitale economie

Een duurzame en vitale economie is een voorwaarde voor een goed ondernemersklimaat. Een vitale economie draagt ook bij aan het verduurzamen van een stad. Hierdoor komen en (ver)blijven mensen er graag.

Zo ontstaat er een sterke en gezonde arbeidsmarkt, waar bedrijven kansen zien en investeren, waar partners samen meerwaarde creëren die past bij de ambities van een stad.

Het vitaal maken én houden van Arnhem is daarom essentieel voor een goed ondernemersklimaat, met aandacht voor de lange termijn en voor duurzame relaties omdat die Arnhem vitaal houden. Daarbij dient er te worden ingezet op een transitie van de lineaire economie naar de circulaire economie.

Aanbevelingen:

- Denk vanuit allianties. Werk als overheid samen met onderwijs en ondernemers en voer een regierol over de diverse initiatieven.
- Werk aan korte lijnen tussen politiek en ambtenaren enerzijds, en ondernemers anderzijds. Maak beter duidelijk waar ondernemers, met name MKB'ers, terecht kunnen voor aanvragen, subsidies en overige vragen.
- Blijf werken aan een vereenvoudiging en versoepeling van regelgeving en vergunningverstrekking voor zowel bestaande bedrijven als bedrijven die zich in Arnhem willen vestigen.
- Ondersteun bedrijfsverzamelgebouwen en creëer meer broedplaatsen, livinglabs en flexwerkplekken voor jonge en/of startende ondernemers.
- Geef meer prioriteit aan acquisitie van nieuwe bedrijven zodat Arnhem met regelmaat nieuwe en aansprekende bedrijven kan verwelkomen en extra werkgelegenheid wordt gecreëerd.
- Ondersteun de regionale economische agenda om Arnhem ook van haar omringende regio actief onderdeel te laten zijn.
- Zorg ook voor ondersteuning en aandacht voor bestaande MKB-bedrijven.

Ad. 2 Welzijn en welvaart

Kunst en cultuur zijn een voorwaarde voor het welzijn en de welvaart van inwoners. Goede kunst en cultuur trekken inwoners en bezoekers aan en maken een stad extra aantrekkelijk voor bedrijven om zich te vestigen.

Met vijf toonaangevende basisculturele (bis) instellingen heeft Arnhem een prominente positie als epicentrum van kunst en cultuur in oostelijk Nederland. Daarnaast heeft Arnhem tot ver over de grenzen een grote naamsbekendheid vanwege de creatieve faam van het Modekwartier en de ArtEZ University of the Arts.

Deze onderscheidende ingrediënten geven Arnhem een hoge mate van aantrekkelijkheid en vormen een opvallend visitekaartje. Deze bijzondere positie dient gehandhaafd en verder gepromoot te worden.

Aanbevelingen:

- Blijf de bestaande iconen en gezelschappen ondersteunen.
- Zet de gebiedsontwikkeling bij het Stadstheater versneld door.
- Faciliteer initiatieven op het gebied van duurzame mode en design.
- Creëer cross-sectorale verbindingen met de creatieve en de innovatieve industrie.
- Investeer in de openbare ruimte en verbind daarmee de aangrenzende gebieden beter.
- Investeer in een mix van voorzieningen en hoogstedelijke woon-werkmilieus in de binnenstad.
- Positioneer Arnhem nog meer als cultureel aantrekkelijke stad.

Ad. 3 Mobiliteit en bereikbaarheid

Goede en herkenbare bereikbaarheid en parkeerbaarheid van een stad, zowel binnen de stad zelf als vanuit de regio, is van groot belang voor de lokale economie. Dat geldt zowel voor de auto als de fiets en het openbaar vervoer.

Het maakt een stad en een regio aantrekkelijk voor ondernemers om bedrijven te vestigen of bestaande bedrijven uit te breiden. Voor bezoekers en toeristen wordt het op die manier eveneens aantrekkelijker om een stad te bezoeken.

Arnhem heeft als stad een goede bereikbaarheid voor bezoekers, zowel voor toeristen als voor forensen. De binnenstad zelf is op zich goed bereikbaar en parkeerbaar. Die positie moet echter wel gecontinueerd worden.

Aanbevelingen:

- Verbeter de (kwaliteit van de) bestaande parkeergelegenheden voor zowel de auto's als de fietsers. Verbeteren in plaats van handhaven, mede gelet op de slechte ranking van de Rozetparking.
- Geef de bereikbaarheid van deze parkeergelegenheden duidelijker aan.
- Werk met verschillen in parkeertarieven zodat bezoekersstromen beter verspreid kunnen worden.
- Bevorder een praktisch en structureel overleg tussen gemeente en werkgevers waarin de actuele verkeerssituatie (wegwerkzaamheden) en de te nemen concrete maatregelen aan de orde komen.
- Ondersteun de afstemming van het groot brugonderhoud in de regio om een efficiënter verloop te bewerkstelligen en verkeerscongestie zoveel mogelijk te minimaliseren.
- Faciliteer bedrijven en (onderwijs) instellingen om van elkaar verschillende werktijden in te stellen zodat verkeerspieken van forensen 's ochtends en 's middags vermeden kunnen worden.
- Leg veilige(r) snelfietspaden aan naar en over de verschillende werklocaties in de binnenstad en daarbuiten.
- Creëer wachttijdaangevers bij de verkeerslichten voor fietsers.
- Onderzoek de mogelijkheid van meer parkeerbuffers zoals de parkeerterreinen van Burgers' Zoo en het Gelredome.
- Inventariseer per werklocatie/ bedrijventerrein welke behoefte aan openbaar vervoer is en verbeter het openbaar vervoer naar die locaties.
- Handhaaf de doorstroming door foutparkeerders direct te beboeten.

- Herstart het onderzoek naar de realisatie van Station Pleij.
- Maak de reisafstand tussen Noord en Zuid kleiner door bijvoorbeeld een extra (fiets)brug, verbeter het openbaar vervoer tijdens spijstijden.
- Zorg dat Arnhem op de belangrijke internationale verbindingen een stopplaats is en blijft voor treinen.
- Investeer in een Noord-Zuidverbinding.
- Herzie het parkeerbeleid op de bedrijventerreinen en verminder de hoge parkeerdruk daarmee.
- Ontwikkel hubs aan de rand van de stad waar transporteurs hun goederen kunnen afleveren en waar fietskoeriers of elektrische koeriersdiensten het kunnen overnemen.

Ad. 4 Woningbouw en verduurzaming

Gunstige omgevingsfactoren, een cultureel aanbod, goede opleidingsmogelijkheden in de regio, voldoende woningen en een goed voorzieningenniveau maken een stad zeer aantrekkelijk om in te wonen. Deze ingrediënten trekken van oudsher veel inwoners en ondernemers aan.

Arnhem heeft al deze ingrediënten, maar kent ook uitdagingen op dit gebied. Door de toenemende vergrijzing en ontgroening van de bevolking dreigt er een scheefgroei te ontstaan, waar rekening mee gehouden moet worden in het woningaanbod.

Ook dient het groeiende verschil in welvaartsniveau tussen Arnhem-Noord en Arnhem-Zuid, en tussen Arnhem-Centrum en Arnhem-Oost, tegengegaan te worden om meer betrokkenheid en cohesie van de bevolking te bereiken.

Op het gebied van duurzaam wonen en energietransitie is bovendien een inhaalslag te maken, wat het wonen in Arnhem en de woonbeleving voor haar bewoners weer een extra impuls kan opleveren.

Aanbevelingen:

- Sluit aan bij de Woondeal Arnhem-Nijmegen om daardoor zowel het aantal woningen te vergroten als de verschillen tussen Arnhem-Noord en Arnhem-Zuid te verminderen.
- Maak het nieuwe woningaanbod voor alle inkomensgroepen bereikbaar.
- Faciliteer energietransitie bij de bouw van nieuwe en bestaande woningen (op wijkniveau).
- Combineer waar mogelijk de functies van wonen en zorg om de toenemende vergrijzing van de bevolking een blijvende plaats in de samenleving te kunnen geven.
- Ontwikkel initiatieven om schoolverlaters en afgestudeerden meer te betrekken bij de stad (bijvoorbeeld via Arnhem Studiestad) en hen aantrekkelijke woningvoorzieningen te bieden.
- Zorg voor meer veiligheid in de stad.
- Zorg dat de (binnen)stad beter bereikbaar en ontsloten is en blijft.
- Zet in op de kernkwaliteiten van Arnhem. Voeg groen toe waar het kan. Realiseer kleine groene oases in de binnenstad. Faciliteer groene daken tegen de hitte.

Ad. 5 Werkgelegenheid, onderwijs en arbeidsmarkt

De wereld en de arbeidsmarkt veranderen in hoog tempo als gevolg van innovaties, digitalisering, robotisering en dergelijke. We moeten zorgen dat we een Leven Lang Ontwikkelen goed op de kaart krijgen van de stad Arnhem, om zo een aantrekkelijk stad te worden waar het goed werken, wonen en leren is.

Ook kan er een mismatch ontstaan tussen een verouderd opleidingsaanbod en de actuele vraag uit de arbeidsmarkt als er niet adequaat wordt samengewerkt tussen onderwijsinstellingen en ondernemers.

De afname van economische beroepen en de gelijktijdige toename van werkgelegenheid in de zorg en de techniek geeft Arnhem een relatief groot aandeel in de zakelijke dienstverlening. Deze verschuiving dient nauwlettend in de gaten gehouden te worden.

In Arnhem is de situatie min of meer vergelijkbaar met Nederland. Intensieve samenwerking tussen onderwijsinstellingen, ondernemers én overheid (triple helix) is daarom essentieel voor een zo optimaal mogelijke arbeidsmarkt en werkgelegenheid. Arnhem kan hierdoor een betere positie bereiken als stad van geschikte werknemers, up-to-date opleiders en aangesloten ondernemers.

Aanbevelingen:

- Stimuleer innovatie, faciliteer startups en investeer in human capital door optimaal de samenwerking binnen de triple helix in positie te brengen.
- Maak van de taskforce human capital een duurzame, formele en structurele organisatie die verder reikt dan het oplossen van kortetermijnproblemen als gevolg van bijvoorbeeld COVID-19.
- Stel bij de gemeente een accountmanager aan voor arbeid en werkgelegenheid.
- Stel een human capital agenda op, waarbij de inclusieve arbeidsmarktagenda en de overige agenda's op elkaar aansluiten. Zorg ervoor dat deze agenda leidend wordt in Arnhem en de regio.
- Faciliteer en stimuleer het anticyclisch investeren in de beroepen die het nu misschien slecht hebben, maar potentie hebben voor de toekomst, door te investeren in het opleiden en professionaliseren van deze sectoren.
- Verbind de inclusieve arbeidsmarkt met de SROI-opdracht van de gemeenten.
- Ondersteun en faciliteer bedrijven bij de begeleiding van stagiaires en leerwerkkandidaten door stagecoaches te financieren.

- Sluit met op te richten kenniscentra aan op de economische thema's in de stad, zoals bij de energie, zakelijke dienstverlening, rechtspraak, sport, mode en zorg, en doe dit samen met HBO en MBO en de dependances van de samenwerkende universiteiten.
- Kijk bij vacatures ook naar competenties en skills van kandidaten.
- Zet Arnhem Studiestad prominenter op de kaart zodat Arnhem als aantrekkelijke studentenstad beter onder de aandacht van studenten komt en zij eerder overwegen in Arnhem te gaan wonen.
- Investeer in Arnhem Studiestad zodat studenten en jongeren in onder andere bereikbaarheid en huisvesting beter gefaciliteerd worden en Arnhem hierdoor aantrekkelijker voor hen wordt.
- Bied stageplekken aan en plekken om onderzoeksvragen uit te laten voeren door studenten: hier ligt een voorbeeldrol voor de gemeente.

Ad. 6 Innovatie en investeringen

Innovatie is de kraamkamer van de toekomst. Een goed innovatie- en startersklimaat heeft een positieve invloed op de aantrekkelijkheid van een stad en een regio en maakt een stad en regio klaar voor de volgende generaties.

Arnhem vervult al een voortrekkersrol op het gebied van innovatie (denk aan IPKW, Arnhem Innovate). Nieuwe initiatieven moeten echter nog meer dan voorheen worden gefaciliteerd. Bestaande innovaties moeten verder worden ondersteund, bijvoorbeeld door samenwerkingen te ontwikkelen bij bestaande kennisinstellingen (de hogescholen en de ROC's) en de Radboud Universiteit (RU) en de Wageningen University & Research (WUR).

Aanbevelingen:

- Ontwikkel kennishubs door bestaande kennisinstellingen te verbinden met innovatieve initiatieven.
- Maak naam met Arnhem Innovate als drager van de Arnhemse innovaties en samenwerkingen.
- Ondersteun Startclub Arnhem op een structureel blijvende manier.
- Faciliteer circulair ondernemen.
- Creëer financieringsmogelijkheden voor innovatie/starters/scaleups, etc.
- Focus voor energietransitie op de bekende waterstofinitiatieven maar ook breder dan waterstof alleen die Arnhem rijk is, bijvoorbeeld via het lab Connectr, IPKW en Arnheims Buiten.

Ad. 7 Werklocaties

Arnhem heeft voor haar hoge aandeel zakelijke dienstverlening een uitgebreid assortiment kantoren en kantoorlocaties, zowel in het centrum als daarbuiten. Het is van belang dat deze locaties ook met de auto goed bereikbaar zijn.

Arnhem kent diverse bedrijventerreinen, zowel besloten terreinen als openbare. Deze zes open bedrijventerreinen worden ondersteund door de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB). Hier zijn zo'n 600 bedrijven actief die voor veel werkgelegenheid zorgen in Arnhem. Deze bedrijventerreinen zijn RijnPark, Het Broek, IJsseloord I, Bakenhof, De Overmaat en Rijkerswoerd.

Om al deze bedrijventerreinen aantrekkelijk te houden, zowel voor nieuwvestiging als voor de bestaande ondernemers, is het belangrijk de bedrijventerreinen en hun ondernemers goed te faciliteren.

Aanbevelingen:

- Houd de bedrijventerreinen schoon, heel en veilig en handhaaf daarop.
- Investeer in, en onderhoudt openbaar groen en infrastructuur
- Wijs locaties aan waar vrachtwagens geparkeerd kunnen worden en waar overnacht kan worden en stel verboden in op de andere locaties.
- Handhaaf streng bij overtredingen als autowrakken of goederen die op de openbare weg worden geplaatst.
- Zie toe op een verhoging van de brandveiligheid bij het onzorgvuldig opslaan van goederen tegen de gevels van gebouwen.
- Leef de bestemmingsplannen na zodat er geen branchevreemde vestigingen kunnen worden geopend en bedrijventerreinen een eenduidig en aantrekkelijker(er) imago behouden.
- Voorkom verspilling van schaarse bedrijfsgronden bij herbestemming en betrek ondernemers bij het gemeentelijk vestigingsbeleid.
- Stimuleer vergroening van percelen vergunningsaanvragen.
- Faciliteer de circulaire afvalstromen
- Vergroen het openbaar gebied verder.
- Maak vaart met de uitvoering van de plannen met de haven.
- Pas de Wet Bibop toe op auto- en garagebedrijven.
- Handhaaf op verkeersveiligheid ook in het weekend en avonden.

Ad. 8 Binnenstad

Een bruisende binnenstad is essentieel voor de aantrekkelijkheid van een stad. Een bruisende binnenstad bevat echter niet alleen (veel) retail en horeca, maar biedt ook goede woon- en werkgelegenheid (kantoren), in een evenwichtige samenstelling.

Een succesvolle promotie van dit complete binnenstedelijk aanbod, inclusief spraakmakende evenementen, is essentieel voor het aantrekkelijk houden van de stad.

Daarbij wint een binnenstad die compact en overzichtelijk is aan aantrekkingskracht. Nauw samenwerkende organisaties die, onder leiding van een binnenstadsmanager, deze uitgangspunten ondersteunen maken de binnenstad succesvol.

Arnhem was in 2020 de Beste Binnenstad boven de rivieren. Deze positie dient vastgehouden dan wel verbeterd te worden.

Aanbevelingen:

- Zet een frequente dialoog op met de samenwerkende organisaties die de binnenstad ondersteunen zodat er een langetermijnplanning opgezet en gevolgd kan worden.
- Zet in op een correctieopslag WOZ voor niet-wonenden; bepaal de afdracht van de afgelopen jaren op basis van werkelijke belastinginkomsten en verhoog het percentage van 3,2 % naar 5 %. Hierdoor kan het ondernemersfonds Arnhem (SOFA) meer armslag krijgen om ondernemen te stimuleren.
- Faciliteer het geleidelijk aan ontstaan van een compactere binnenstad door de randgebieden te herbestemmen.
- Zorg dat er een betere verbinding komt van beleid naar uitvoering. Werkgevers en ondernemers weten vaak onvoldoende wat er speelt, hoe ze kunnen bijdragen en hoe ze daarmee resultaten kunnen behalen voor hun onderneming.
- Stel een verbinder of een binnenstadmanager aan, die plannen naar ondernemers vertaalt en signalen vanuit de ondernemers naar de planmakers brengt. De gemeente zal hierbij structureel financieel en praktisch moeten ondersteunen. De uitvoering hiervan kan bij het PBA worden ondergebracht.

FOTO

OKA wenst het College en Raad in de periode 2022-2026 wijsheid en succes bij het besturen van de stad.